

LAPSEKESKSED ERAKOOLID

Eestis on 23 üldharidust andvat erakooli, neist 14 eesti õppekeele- ga. Eesti oludes tähendab erakool enamasti seda, et õppeprog- rammid ja -metoodika erinevad riiklike koolide poolt pakutavast ning klassid on väikesed.

Suurima osa Eesti erakoolidest moodustavad Rudolf Steineri peda- googikal põhinevad waldorfkoolid, mille eesmärk on lapse võimete mitmekülgne arendamine tema vanusest ja arengutempost lähtudes. Ühes klassis peaks õppima nii palju lapsi, et õpetaja igaühega tegelda suudaks. Väärtustades eriti kunstiaineid, käsitööd ja liikumist, pakub waldorfkool just seda, mida läheb elus iseseisvalt toimetulekuks vaja. Põhiaineid õpetab 8 aastat sama õpetaja ning ainet käsitletakse tsükli- tena. Ülikooli astujaid valmistatakse ette 13.klassis.

WALDORFKOOLE on kuus:

Aruküla Vaba Waldorfkool. Aruküla, Tallinna mnt.38, tel.22/760286. 1.-4.klassini õpib 53 last. Kavas on minna 9.klassini. Sisseastumiskatseid pole. "Meil tegeldakse lapse tahte, moraali ja sotsiaalse poolega, mitte ainult intellektuaalse poolega," selgitab direktor Maia-Reta Trampärk eeliseid tavakooli ees. Õppemaks on 50 krooni kuus.

Rakvere Vaba Waldorfkool. Rakvere, Tööstuse 12, tel.232/44176. 1.-5.klassini õpib 115 last. Plaanis on vähemalt põhikooli ulatus. Vastuvõtule eelneb põhjalik vestlus vanematega, sest kooli omanikuks on lastevanemate selts. Hindeid ei panda. "Tahaksime, et lapsed õpik- sid sellepärast, et huvitav on," põhjendab õpetaja Tiina Ervald. Waldorfkooli tunnistus tähendab selle kirjeldust, mida ja kuidas laps on omandanud. Õppemaks koos toidurahaga on 245 krooni kuus. Enamiku töövahenditest annab kool.

Viljandi Vaba Waldorfkool. Viljandi, Lutsu 3, tel.243/52901. 1.-4.klas- sini õpib 50 last. Esialgu on kavas põhikooli suurus. Esimesse klassi astu- jale on kooliküpsuse katsed, õpetajad vestlevad vanematega. Juba alg- klassidest hakkavad lapsed õppima kahte võõrkeelt - vene ja inglise või saksa keelt - ning kunstiaineid. Keskastmes lisanduvad aiaandus, kokan- dus ning puutöö. Õppemaksu otsustab lastevanemate üldkoosolek. Sõltuvalt pere majanduslikust olukorrast on see alates 200 kroonist kuus.

Johannese Kool Rosmal. Põlvamaa, Rosma küla, tel.279/96930. 1.-6.klassini õpib 106 last. Plaanis on minna 12.klassini. "Pedagoogika on meil lapsekesksem," väidab õpetaja Kati Kolk, "õpilane ei saa koolistres- si." Õppemaks on 180 krooni kuus. Kui samast perest läheb Johannese Kooli teine laps, saab ta 75% hinnasoodustust, kui kolmas laps - 50%. Soodustus kehtib ka neile, kes ei suuda nõutavat summat maksta.

Nõmme Erakool (Nõmme Vaba Waldorfkool). Tallinn, Nõmme, Idakaare 5, tel.22/510295. 145 õpilast, kavas on minna 9.klassini. Katseid pole. Vastu võetakse avalduse esitamise järjekorras. Õppemaks on 4000 krooni õppeaastas. Teine samast perest õppima tulnud laps saab 50% soodustust. Kooli juurde kuulub lasteaed.

Tartu Vabakool. Tartu, Ploomi 1, tel.27/474631. 1.-7.klassini õpib 151 last. Plaanis on minna 9.klassini. Vastu võetakse pärast vestlust lapse ja vanematega. "Siiaaani pole klassi täituvusega probleeme olnud," lau- sub Tartu Vabakooli juhataja kt. Meelis Sügis. Õppemaksu praegu pole.

Waldorfmetsodika järgi töötab ka Tallinnas Hiil, Maleva 13 asuv Mari-Kool, tel.22/515820, 511635. 1., 4. ja 6.klassis õpib 13 last. Kavas on minna 9.klassini. Vastuvõtul erinevusi pole. Õpetajate kolleegiumi juhataja Mai Krull selgitab: "Soovime oma kooli lapsi, kes ei saa suures koolis hakkama, kes vajavad individuaalset õpetamist." See tähendab, et kooli võivad tulla ka mitte väga raskete vaimsete või füüsiliste puue- tega lapsed. Õppemaks on 300 krooni kuus.

MUUD ERAKOOLID:

Tartu Katoliku Kool. Tartu, Jakobi 41, tel.27/422550. 1. ja 2.klassis õpib 39 last. Plaanis on minna 6.klassini. Vastu võetakse avalduse esita- mise järjekorras. Vaimselt kirikule alluv kool kannab katoliku kooli nime seepärast, et kirikul on õigus keelata katoliku õpetuse vastu käiva info andmine. Usuõpetust koolis pole. Soovijad saavad pühapäeviti käia pühapäevakoolis. Koolis on kasutusel üldõpetusel põhinev programm "Miks ja millepärast?". Õppemaksu ei ole.

Erakool "Maikool". Tallinn, Mai 23, tel.22/511912. Kolm klassi, iga- ühes 12 last, õpivad riigikooli programmide alusel. Juba 1.klassist saa- vad lapsed ka inglise keelt ja arvutiõpetust. Kord nädalas on kultuuri- päev, mis sisaldab näitemängu-, folkloori-, rütmika-, kultuuri- ja muusi- katundi. Kavas on minna 6.klassini. Kooli tulev laps peab oskama natu- kene kirjutada ja lugeda. Õppemaks on 400 krooni kuus.

"Fontese" Algkool. Tallinn, Liivalaia 12, tel.22/682513. Kool on "Fontese" Erakooli allüksus. Seal õpib 33 last, plaanis on kasvada güm- naasiumiks. Vastu võetakse avalduse esitamise järjekorras.

Lapsed õpivad riigikooli programmide alusel ning 1.klassist alates saavad ka inglise keelt ja arvutiõpetust. Õpetamisel arvestatakse iga õpilase iseärasusi, arengutempe. Direktor Tea Varraku sõnul pööratak- se suurt tähelepanu heade kommete ja etiketi omandamisele. Lapsed kannavad koolivormi. Hindeid saavad nad alates 2.klassist. Kaks korda õppeaastas annavad õpetajad hinnangu iga lapse arengu, võimete ja edasijõudmise kohta. Õppemaks on 15-16 000 krooni aastas. Kunstiõpetusvahendid, õpikud ja õppematerjalid annab kool.

Tartus Sõpruse pst.2 alustab "Fontese" Algkool 1.septembril 1996. Vastu võetakse 17 last. Õppemaks on 10 500 krooni aastas. Tel.27/482017.

Keila SOS Hermann Gmeineri Kool. Keila, Ülase 11, tel.2/6780065. 6780067. Kool kuulub erasotsiaalarorganisatsioonile ning teenindab SOS- lasteküla ja Keila piirkonna lapsi. 1.-4.klassini õpib 54 last. Lapsed õpivad riigikooli programmide alusel. Juba algklassides hakkavad nad saama arvutiõpetust. Kool lähtub Johannes Käisi metoodikast - elulähedasest, loodus- ja kodukesksest, vaatluste ja katsete põhjal õpetamisest. Direktor Sirje Raagmets kiidab eriprojekti järgi ehitatud koolimaja ning ütleb, et tavakoolist on see kool lapsekeskem. Õppemaks on 375 krooni kuus, sh. söögi- ja õppevahendid.

Tallinna Bakalaureuse Erakool. Tallinn, Siili 14, tel.22/522544. Kool koosneb gümnaasiumist ja kolledžist (Õiguse ja Juhtimise Kõrgem Kollledž). Õiguskallakuga gümnaasiumis õpib kolm kursust, igaühes 40 inimest. Eelmisel kevadel gümnaasiumi lõpetanuist jätkab 20% kolled- žis, 50% Tartu Ülikoolis, 10% välismaa ülikoolides. Kooli asutaja ja rektor prof. Ene Grauberg peab eeliseks riigikooli ees seda, et erakool on vabam formaalsest koolist; kui õppetöö eest tuleb maksta, on maksjal suurem vastutus, kohusetunne; erakoolis saab parema hariduse, sest õppejõudude konkurss on suur (85%-l õppejõududest on teaduslik kraad); õppeprogramm võimaldab paindlikult kaasas käia muutustega elus. Õppemaks on gümnaasiumis 9000 ja kolledžis 15 000 krooni aas- tas.

Tartu Bakalaureuse Kool. Tartu, Tamme pst.24a, tel.27/428880. Loodusteadusliku suunaga koolis õpib 22 last. Kevadel lõpetab 1.lend. Kooli pääsemiseks tuleb teha intelligentsuse ja võõrkeele test ning kir- jutada essee. Sel aastal klassi ei komplekteerita, sest kool soovib hinna- ta 1.lennu õppetöö tulemuslikkust ja selle põhjal teha õppekava kor- rektiive. Õpetaja Miia Rannikmäe sõnul on koolist võimalik saada korral- lik reaallainete ja põhikeelte (inglise ja saksa) haridus. "Õppemaksu pärast ei tule siia keegi," väidab Rannikmäe. "Siia tulevad need, kes tahavad saada korralikku diplomit." Kool on tasuline. Õpilased maksa- vad õppevahendeid ja õpetajate täiendkoolituse eest.

Pärnu Sütevaka Humanitaargümnaasium on erakoolina ennast juba õigustanud, seistes "Favoriidi" koolide edetabelis 6.kohal.

ESTA HÄRM

Prestiižikaimad gümnaasiumid/keskkoolid 1996

